

OKM – ajankohtaiset asiat

Yleisten kirjastojen neuvoston kokous
19.4.2018, Oulu

Leena Aaltonen

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Undervisnings- och kulturministeriet

Hallinnon uudistus

- osana maakuntauudistusta valtion lupa-, valvonta- ja ohjaustehtävät kootaan yhteen valtakunnalliseen, monialaiseen virastoon (Luova)
 - Luova –virasto aloittaa toimintansa 1.1.2020
 - nykyinen opetus- ja kulttuuritoimen aluehallinto (AVI) osaksi Luovaa
 - oikeusturvaprosessi (kantelut)
 - osaamisen kehittämisprosessi (lisä- ja täydennyskoulutus)
 - resurssiohjausprosessi (valtionavustukset)
 - arviointiprosessi (peruspalvelujen arviointi, tilastot, käyttäjäkysely)
 - Luova –virasto ministeriöiden yhteisessä ohjauksessa

Kuntien kulttuuritoimintalaki uudistuu

- Työryhmän tehtävänä on laatia ehdotus kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain uudistamiseksi.
- Keskeisenä tavoitteena on edistää kuntien kulttuuritoiminnan toimintaedellytyksiä, sivistyksellisten perusoikeuksien toteutumisesta ja demokratiakehitystä sekä kuntien elinvoimaisuutta muuttuvassa toimintaympäristössä. Kuntien kulttuuritoimintalain lähtökohtana on kulttuuripalveluiden yhdenvertainen saatavuus.
- Tavoitteena on, että hallituksen esitys lähtee lausunnoille keväällä 2018, eduskuntakäsittelyyn syksyllä 2018.
- Uusi laki tulisi voimaan 1.1.2019 tai alkuvuodesta 2019.

Kulttuuritoimintalain muutostarpeita

- Nykyisessä kuntien kulttuuritoimintalaissa ei ole määritelty tavoitteita
- Kulttuuritoiminnalle on laissa määritelmä, mutta sen ajantasaisuus tulisi tarkistaa
 - Tavoitteiden ja tehtävien ajantasainen määrittely tärkeää, jotta kulttuuri kuntien uudistuessa tasavertaisessa asemassa verrattuna muihin sivistystoimen ja kunnan keskeisiin osa-alueisiin verrattuna □ vahvistaa sivistyspalveluiden kokonaisuutta.
 - Tavoitteiden määrittely tärkeää, jotta kunnat voivat asettaa oman kulttuuritoimintansa tavoitteet.
- Henkilöstöä ja sen osaamista ei ole otettu huomioon nykyisessä laissa
- Kulttuuripalveluiden arvioinnista ei ole säädetty
- Poikkisektoraalisuuden, kuntien ja muiden toimijoiden yhteistyön, digitalisaation, asukkaiden osallistumisen jne. huomioon ottaminen

Kulttuuritoimintalakia uudistavan työryhmän kokoonpano

#kulttuuritoimintalaki

Toimikausi 17.10.2017-30.9.2018

Puheenjohtaja kulttuuriasiainneuvos Esa Pirnes, opetus- ja kulttuuriministeriö esa.pirnes@minedu.fi (lisätiedot)

Jäsenet:

Kulttuuripäällikkö Ann-Sofie Isaksson, Parainen

Kunnanjohtaja Kimmo Kainulainen, Savitaipale

Kirjasto- ja kulttuuripalvelupäällikkö Sanna Marin-Kainulainen, Iisalmi

Kansalaisopiston rehtori Hannu Patamaa, Karstula

Kulttuuritoimenjohtaja Sampo Purontaus, Kokkola

Kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja Lauri Savisaari, Tampere

Kulttuurijohtaja Risto Vuoria, Oulu

Erityisasiantuntija Johanna Selkee, Suomen kuntaliitto

Erityisasiantuntija Sari Ilmola, Taiteen edistämiskeskus

Ylitarkastaja Hanna Koskimies, OKM

Kulttuuriasiainneuvos Kirsi Kaunisharju, asiantuntijasihteeri, OKM kirsi.kaunisharju@minedu.fi (lisätiedot)

Neuvotteleva virkamies Tuula Lybeck, asiantuntijasihteeri, OKM

Pysyvä asiantuntija Minna Ruusuvirta, Cupore

Leila Hohtari, tekninen sihteeri, OKM

Yleisten kirjastojen rahoitus

- TAE 2019 valmistelu käynnissä

18 § Rahoitus

Valtionosuuden myöntämisestä yleisen kirjaston käyttökustannuksiin säädetään kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetussa laissa (1704/2009).

Kunnalle myönnetään valtionavustusta valtion talousarvioon otetun määrärahan rajoissa 7 §:ssä tarkoitetun valtakunnallisen kehittämistehtävän, 8 §:ssä tarkoitetun alueellisen kehittämistehtävän ja 9 §:ssä tarkoitetun erityisen tehtävän hoitamiseen ja tämän lain mukaiseen toimintaan siten kuin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (1705/2009) säädetään sekä kirjaston investointihankkeisiin ja toimitilojen kehittämiseen siten kuin valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään. Valtionapuviranomainen investointiavustuksissa on opetus- ja kulttuuriministeriö.

Yleisten kirjastojen toiminnan arviointi

16 § Arviointi

Kunnan on arvioitava yleisen kirjaston toimintaa. Arvioinnin tarkoituksena on turvata tämän lain tarkoituksen toteutumista ja tukea yleisen kirjaston toiminnan kehittämistä. Arvioinnilla seurataan yleisten kirjastojen tehtävien toteuttamista ja toiminnan järjestämistä.

Valtakunnallisesta arvioinnista sekä valtakunnallisesta osallistumisesta kansainväliseen arviointiin päättää opetus- ja kulttuuriministeriö, joka vastaa arvioinnin toteutuksesta yhdessä aluehallintoviraston kanssa. Kunta on velvollinen osallistumaan tässä momentissa tarkoitettuun arviointiin.

Arvioinnin keskeiset tulokset tulee julkistaa.

Peruspalvelujen tila 2016 –raportti (okm)

Peruspalvelujen arviointi (AVI)
lasten lukemista edistävät
kirjastopalvelut

Tilastot 2017

Käyttäjäkysely 2018

Arvioinnin kehittäminen

Monilukutaidon edistäminen yleisissä kirjastoissa

6 § Yleisen kirjaston tehtävät

3) edistää lukemista ja kirjallisuutta;

4) tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon;

MOI (Monilukutaitoa opitaan ilolla) – tutkimusohjelma 2016-2018

0-8 –vuotiaat

Lukutaitofoorumi 2018

toimenpiteet syksyllä 2018

Kirjastojen kehittämis-
hankerahoitus 2019

hankerahoitusta suunnataan
pienten lasten kielellisen
kehityksen ja monilukutaidon
kehittymisen edistämiseen

Digi-opastus yleisissä kirjastoissa

- Auta -hankkeen jatkotoimenpiteet: pilottihankkeet maakunnissa

<http://vm.fi/digituen-maakuntapilotit>

YKN ja OKM - yhteistyö

- YKN:n riippumattomuus
- YKN ja okm-rahoitus
 - strategiapäivityksen rahoittaminen esimerkkinä

Kevättä ja syksyä 2018

Hannu Sulin jää eläkkeelle 1.5.2018 alkaen.

Tervetuloa okm:n kirjastopäiville Säätytalolle 7.- 8.11.2018.

leena.aaltonen@minedu.fi

minna.karvonen@minedu.fi

tarja.ahlgren@minedu.fi

tapani.sainio@minedu.fi